

Пус В. О.
ст.гр.ФБСм-61
Луцький національний технічний
університет, м. Луцьк

ПІДВИЩЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЙОГО ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ

Основною ціллю кожного підприємства є забезпечення стабільного функціонування, отримання максимального прибутку і досягнення головних пріоритетів своєї діяльності. Проте, останнім часом з проблемою банкрутства стикаються все більша кількість підприємств. Причиною цього може бути зменшення платоспроможності та ліквідності підприємства,

недостатня кількість наявних грошових ресурсів. Потрібно знайти вагомий підхід до організації діяльності, який буде захищати підприємство. Таку роботу виконує фінансова безпека підприємства. Зниження фінансової безпеки знижує конкурентоспроможність підприємства, його інвестиційну привабливість і погіршує ділову репутацію на фінансових та товарних ринках. Таким чином, актуалізуються питання, пов'язані із пошуком раціональних шляхів підвищення фінансової безпеки, що дозволить покращити не лише його фінансовий стан, а й забезпечити високий рівень інвестиційної привабливості.

Проблеми дослідження фінансової безпеки почали з'являтися не так давно. Слід відзначити, що вони набирають все більшої актуальності, тому слід детальніше розглянути погляди авторів щодо визначення поняття фінансова безпека. У своїй праці В.І. Мунтіян розглядає фінансову безпеку підприємства як стан найбільш ефективного використання корпоративних ресурсів підприємства, виражений у найкращих значеннях фінансових показників прибутковості й рентабельності бізнесу, якості управління, використання основних і оборотних засобів підприємства, структури його капіталу, норми дивідендних виплат як синтетичного індикатора поточного фінансового-господарського стану підприємства і перспектив його технологічного та фінансового розвитку [1, ст. 10]. Це дає підстави свідчити, що автор аналізує фінансову безпеку як найбільш ефективне використання фінансових інструментів, виявлений у найвищих значеннях фінансово-економічних показників підприємства. Таким чином забезпечення фінансової безпеки підприємства реалізується в оптимальності використання всіх ресурсів підприємства.

В.І. Куцик та А.І. Бартиш розглядають фінансову безпеку підприємства як діяльність з управління ризиками та захисту інтересів підприємства від зовнішніх і внутрішніх загроз з метою забезпечення стабільного розвитку підприємництва та зростання його власного капіталу в поточній і стратегічній перспективах [2, ст. 251]. Аналізуючи визначення цих науковців, слід відзначити, що вони вивчають фінансову безпеку підприємства зі сторони управління ризиками. Тобто ефективне управління ризиками дасть можливість підприємству стабільно збільшувати свій власний капітал та бути захищеним від навколишніх загроз.

Аналіз підходів до визначення фінансової безпеки підприємства, що подані у різних джерелах, дозволяє сформувати власне бачення даного поняття. На нашу думку, фінансова безпека підприємства являє собою здатність суб'єкта господарювання ефективно працювати, забезпечувати економічне зростання в поточному та майбутньому періодах і формувати систему заходів захисту від загроз та негативного впливу зовнішнього середовища.

Також у ході визначення фінансової безпеки підприємства нами виокремлено основні її функції:

- 1) захисту – полягає у створенні бар'єру загрозам і небезпекам, що можуть негативно відобразитися на діяльності підприємства;
- 2) розвитку – завдяки досягненню певного рівня фінансової безпеки, підприємство може ефективно розвиватись, примножуючи власний капітал та ринкову вартість підприємства;
- 3) стимулювання – досягнення певного рівня фінансової безпеки є стимулом для здійснення фінансової та господарської діяльності підприємства;
- 4) управління – фінансова безпека є базою для розробки управлінських рішень та формування довгострокових стратегій розвитку.

Зважаючи на вище зазначені функції, можна відмітити, про значну роль фінансової безпеки у розвитку підприємства. Загалом, для того щоб визначити рівень фінансової безпеки підприємства потрібно проводити комплексну та ефективну її оцінку. Таким чином, С.М. Ілляшенко було запропоновано оцінювати фінансову безпеку на основі аналізу фінансової стійкості, ступінь якої визначається, виходячи з достатності оборотних коштів (власних чи запозичених) для здійснення виробничо-збутової діяльності [3, с. 16]. Згідно до цього автор вузько пропонує оцінювати фінансову безпеку підприємства виходячи з

достатньої кількості оборотних коштів, в розрізі різних джерел, а саме власних, залучених та позичених.

Такі науковці як Г.О. Портнова та В.М. Антоненко стверджують, що «логічної завершеності і достатньої об'єктивності результатів аналізу можна досягти, тільки якщо з'єднати в загальний синтетичний показник основні коефіцієнти, що характеризують фінансово-господарську діяльність підприємства» [4, с. 250]. З баченням авторів можна погодитися, адже об'єднавши основні коефіцієнти ,які характеризують діяльність підприємства, ми зможемо зробити доцільні висновки щодо рівня фінансової безпеки підприємства.

Оцінюючи рівень фінансової безпеки підприємства слід зазначити, що науковці вивчаючи це питання дотримуються протилежних думок. Один автор планує оцінювати фінансову безпеку беручи за основу оборотні кошти, інші пропонують вивчати та оцінювати фінансову безпеку об'єднавши основні коефіцієнти які характеризуються фінансового-господарську діяльність в загальний показник.

Підсумовуючи вище зазначене, необхідно свідчити, що проводити оцінку рівня фінансової безпеки підприємства є досить проблематично, оскільки у різноманітних підходах використовують різні критерії. З метою забезпечення достовірності та точності отриманих результатів оцінки фінансової безпеки, необхідно дотримуватись певних принципів(табл. 1).

Таблиця 1.

Принципи оцінки фінансової безпеки підприємства*

Назва	Зміст
Принцип гнучкості	У процесі оцінки необхідно враховувати зміни в податковому, бухгалтерському законодавстві. Враховується при визначенні показників для оцінки
Принцип системності побудови	Всі показники повинні бути взаємопов'язані та взаємоузгоджені. Це дозволить отримати один сукупний показник
Принцип результативності	Отримане значення показників оцінки фінансової безпеки, повинно надати інформацію про наявність ризиків та загроз в діяльності підприємства
Принцип збалансованості	Усі показники повинні балансувати один одного для того щоб достовірніше отримати інформацію
Принцип оптимізації витрат	У процесі оцінки фінансової безпеки необхідно обирати ті показники, які можна розрахувати з меншими витратами часу

*Розроблено автором.

Реалізація всіх зазначених принципів оцінки фінансової безпеки дозволить здійснити комплексну оцінку фінансової безпеки, виявити усі ризики і загрози в роботі підприємства.

Загалом, фінансова безпека підприємства виступає характеристикою його стану, яка відображає результати діяльності, що проявляються у його фінансовій стійкості, ліквідності, платоспроможності, діловій активності, інвестиційній привабливості і виступає індикатором захисту від зовнішніх загроз і небезпек. Враховуючи сучасний стан розвитку вітчизняних підприємств, фінансова безпека виступає одним із головним факторів його інвестиційної привабливості як для внутрішніх, так і зовнішніх інвесторів. Це обумовлюється тим, що підприємство, яке працює ефективно і є стійким до впливу зовнішніх загроз, відображається привабливістю з точки зору вкладення коштів, оскільки існує впевненість в його довгостроковому розвитку.

У таблиці 2 відображено основні управлінські рішення в напрямку підвищення фінансової безпеки підприємства та їх вплив на інвестиційну привабливість суб'єкта господарювання.

Таблиця 2

Управлінські рішення в напрямку підвищення фінансової безпеки підприємства в контексті забезпечення його інвестиційної привабливості*

Напрями підвищення фінансової безпеки	Управлінські рішення	Вплив на інвестиційну привабливість підприємства
---------------------------------------	----------------------	--

Підвищення ліквідності і платоспроможності	- зменшення готової продукції на складах; - зменшення дебіторської та кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги	Інвестиційна привабливість підвищується, оскільки підприємство має змогу вчасно розраховуватись за зобов'язаннями
Підвищення фінансової стійкості	- збільшення нерозподіленого прибутку; - зменшення короткострокових кредитів банку;	Підвищується обсяг власного капіталу, ринкова вартість емітованих цінних паперів та в цілому бізнесу, що приваблює інвесторів вкладати кошти
Прискорення оборотності оборотних активів	- зменшення обсягу виробничих запасів; - збільшення темпів приросту виручки від реалізації продукції	Здатність підприємства швидко обертати фінансові ресурси, приваблює інвестора з позиції окупності інвестицій в найкоротші терміни
Підвищення рентабельності	-збільшення валового прибутку; - зменшення собівартості продукції; - зменшення витрат на збут; - зменшення інших операційних витрат; - зменшення фінансових витрат	Високий рівень ефективності роботи підприємства є запорукою вкладення інвестицій, оскільки кожний інвестор хоче отримати максимальний прибуток на кожен гривню вкладених коштів
Покращення майнового стану	- оновлення виробничого устаткування на нове з вищою продуктивністю; - виведення з експлуатації основних засобів, використання яких потребує значних енерговитрат; - здача в оренду тих основних засобів, що не використовуються в діяльності	Наявність нових технологій, які дозволяють виробляти більший обсяг продукції і з меншими витратами є свідченням того, що підприємство виготовляє якісну та конкурентоспроможну продукцію, що є привабливим для інвестора з позиції попиту на неї на ринку

Отже, фінансова безпека є категорією яка відображає захищеність підприємства від негативних впливів зовнішнього і внутрішнього середовища, тим самим сприяє підвищенню інвестиційної привабливості підприємства. Тому кожному підприємству необхідно зосереджувати свою роботу на зростанні ефективності діяльності, конкурентоспроможності, збільшенні випуску продукції, забезпеченні фінансової безпеки, що в сукупності буде сприяти підвищенню інвестиційної привабливості суб'єкта господарювання.

Список використаних джерел:

1. Мунтіян В.І. Економічна безпека України / В.І. Мунтіян. – К. : КВШ, 1998. – 462 с.
2. Куцик В.І. Фінансова безпека підприємства як самостійний об'єкт управління: проблеми забезпечення / В.І. Куцик, А.І. Бартиш // Науковий вісник НЛТУ України. – 2011. – Вип. 21.4 – С. 250–255.
3. Ільяшенко С.Н. Составляющие экономической безопасности предприятия и подходы к их оценке / С.Н. Ільяшенко // Актуальні проблеми економіки. – 2003. – №3. – С.12–19.
4. Портнова Г.О. Фінансова безпека підприємств: сучасні погляди щодо сутності та оцінки / Г.О. Портнова, В.М. Антоненко // Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України. – 2012. – № 1. – С. 345-355.
5. Коробов В.В. Финансовая безопасность в системе государственного финансового контроля: дис. канд. экон. наук / В.В. Коробов // Ивановский государственный химико-технологический университет. – Иваново, 2010. – 133 с.
6. Беседін В.Ф. Регулювання інвестиційної діяльності / В.Ф. Беседін, А.С. Музиченко // Формування ринкових відносин в Україні. – 2003. – №3. – С.30-41.